

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การบริหารความเสี่ยงในหอผู้ป่วย
กึ่งวิกฤติทารกแรกเกิด โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวภรณ์ ศรีวิชัย

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สมใจ ศิระกมล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.เรมवल นันทสุภวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญต่อคุณภาพของการให้บริการสุขภาพโดยเฉพาะความปลอดภัยของผู้ป่วย การศึกษาเชิงพรรณนาค้างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสถานการณ์การบริหารความเสี่ยง และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤติทารกแรกเกิด โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ศึกษาเป็นบุคลากรทางการแพทย์และทางการพยาบาลจำนวน 25 คน รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างรายบุคคล การประชุมกลุ่มเพื่อระดมสมอง และการทบทวนเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบแนวคิดการประเมินคุณภาพของโดนาเบเดียน (Donabedian, 2003) ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านคือ 1) ด้านโครงสร้าง 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลลัพธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านโครงสร้าง หอผู้ป่วยกึ่งวิกฤติทารกแรกเกิดบริหารความเสี่ยง ใช้นโยบายการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลคือ นโยบายผู้ป่วยปลอดภัยเป็นแนวทาง และไม่มีนโยบายที่เฉพาะเจาะจงของหอผู้ป่วยเอง ปัญหาที่พบคือ ขาดแนวทางที่ชัดเจนในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีประสบการณ์ในการบริหารความเสี่ยงน้อย ไม่มีความเชี่ยวชาญในงานด้านการจัดการความเสี่ยง ในขณะที่มีภาระงานมาก อัตรากำลังไม่เพียงพอ และต้องทำทั้งงานประจำและงานด้านการบริหารความเสี่ยง ขาดการวางแผนการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ดี มีอุปสรรคทางการแพทย์และสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ สถานที่ปฏิบัติงานคับแคบ และเครื่องมือคุณภาพที่ใช้ในการแก้ปัญหาและช่องทางการรายงานความเสี่ยงมีความซับซ้อน ข้อเสนอแนะคือควรมีนโยบายที่เป็น

ลายลักษณ์อักษรเฉพาะเจาะจงของหอผู้ป่วย และมีการสร้างแนวทางที่ชัดเจนในการนำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติ ควรบูรณาการการจัดการความเสี่ยงเข้าเป็นงานประจำ สร้างความตระหนักให้บุคลากรพยาบาล มีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยง พัฒนาความรู้ของบุคลากร และมีการจัดอัตรากำลังให้เหมาะสม

2. ด้านกระบวนการ พบการบริหารความเสี่ยง 4 ขั้นตอน คือ การค้นหาความเสี่ยง การประเมิน ความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และ การประเมินผล ปัญหาที่พบคือบุคลากรมีความรู้และทักษะใน การค้นหาความเสี่ยงน้อย มีการรายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงน้อยกว่าความเป็นจริง ไม่แบ่งระดับความรุนแรงของอุบัติการณ์ การป้องกันความเสี่ยงไม่ครอบคลุม ไม่มีแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงที่ ชัดเจน และขาดการปรับปรุง พัฒนาและแก้ไขปัญหายังอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือควรมีการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรในการค้นหาความเสี่ยง กระตุ้นและเน้นความสำคัญของการเขียนรายงาน อุบัติการณ์และการปฏิบัติตามมาตรฐาน และควรติดตามประเมินผลรวมทั้งปรับปรุงแก้ไขปัญหาการ บริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านผลลัพธ์ ผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ไม่มีการบันทึกการแก้ไข ปัญหาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือ ควรส่งเสริมให้ บุคลากรมีการรายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงเพื่อให้ทราบผลลัพธ์ที่เป็นจริง รวมทั้งมีการบันทึกการ แก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์การบริหารความเสี่ยงของหอผู้ป่วยถึงวิกฤติ ทารกแรกเกิด ทั้งด้านโครงสร้าง กระบวนการและผลลัพธ์ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร โรงพยาบาลและผู้บริหารทางการพยาบาลในการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงของหอผู้ป่วย แห่งนี้ต่อไป

Independent Study Title	Situational Analysis of Risk Management in the Sub-neonatal Intensive Care Unit, Nakormping Hospital, Chiang Mai Province		
Author	Mrs. Saowaporn Sriwichai		
Degree	Master of Nursing Science (Nursing Administration)		
Advisory Committee	Lecturer Dr. Somjai Sirakamon	Advisor	
	Associate Professor Dr. Raymoul Nantsupawat	Co-advisor	

ABSTRACT

Risk management is important for quality of health services, especially patient safety. The objective of this descriptive study was to describe the situations of risk management and to propose ways to solve risk management problems in the Sub-Neonatal Intensive Care Unit (Sub-NICU), Nakormping Hospital, Chiang Mai Province. The subjects included 25 medical and nursing staff members. Data were collected using semi-structure interviews, brainstorm group meeting and documentation reviews. Content analysis approach was applied for data analysis under Donabedian (2003)'s quality assessment as a conceptual framework which includes 1) structural aspect, 2) processing aspect, and 3) outcome aspect.

The results were as follows:

1. Structural aspects. The Sub-NICU has managed risks by using the hospital-risk-management policies as the guideline: the patient safety policies. The unit had no specific policy itself. The problems were that the implementing was unclear. Also, the new risk-management-team staff members were inexperienced, unspecialized and over-worked, loaded with routine work and risk -management jobs. Additionally, there were insufficient budgets and a shortage of well-prepared plans, lack of medical equipment and other, inconveniences within the workplace, and the complexity of quality tools. Suggestions included having the specific risk- management policy

itself, integrating risk management to routine work, raising awareness of nursing personnel to participate in risk management, and managing staffs appropriately.

2. Processing aspect. The Sub-NICU has managed risks through a four-step process: risk identification, risk assessment, risk management, and risk evaluation. It was found that nursing personnel were unskilled in finding and identifying risks. Fewer documented incidents were reported than the actual incidents. The severity of the risk incidences was not identified or leveled. In addition, there were inadequate risk preventions, unclear guidelines, and no continuous monitoring. Suggestions were that there should be a program to improve personnel's ability in risk finding. Nurse administrators should encourage nursing personnel to be aware of and to practice risk reporting and monitor them continuously.

3. The outcome aspect. It was found that the outcomes of risk management were not achieved. The problem-solving activities were carried out but documented records were not found. Also, the improvement process of risk management was not continuously practiced. Nurse administrators should encourage nurse personnel to report risk incidences in order to know the actual risk management outcomes and used the evidence to improve quality of nursing care continually.

The study revealed that the risk-management situation in the Sub-Neonatal Intensive Care Unit, including structural, processing, and outcome aspect. The finding of this study were advantageous for hospital and nurse administrators to use it as the basic data to improve risk management